

veto

**Wees eens vriendelijk
voor je buur**

p. 3

**Harmonisatie en
subsidiariteit**

p. 7

**Transit: festival voor
avant-gardemuziek**

p. 9

TRANSATLANTISCHE KONSENSUS OVER GATS-AKKOORDEN

“Geen wereldsupermarkt voor hoger onderwijs”

Als het van de Amerikaanse en Europese universiteiten afhangt, blijven de nationale overheden verantwoordelijk voor de organisatie van hoger onderwijs. Krijgen de anti-globalisten een nieuwe bondgenoot?

Vrijhandel is een centraal begrip in het huidige debat over de globalisering. Voorstanders willen alle markten opengooien zodat goederen en diensten zich vrij kunnen bewegen op deze aardbol. Beschermende maatregelen van staten die hun welvaart liever in eigen land opbouwen, moeten wijken voor de nieuwe economische spelregels. Tegenstanders wijzen op de grote ongelijkheden tussen Noord en Zuid. Volgens hen is het een mite dat sociale rechtvaardigheid kan worden bereikt via vrije concurrentie. Globalisering zou tot uitbuiting leiden.

Toch gaat de beweging verder op alle terreinen. De handel in diensten wint in de nieuwe kenniseconomie aan belang. En ook hier klinkt de roep om barrières af te bouwen steeds luider. De Wereldhandelsorganisatie (WHO) hanteert een wel zeer ruime definitie van het begrip kommersiële dienst: het gaat om iedere activiteit die niet alleen via overheidsgeld wordt gefinancierd. Er zijn genoeg voorbeelden in eigen land. Zo hebben we reeds de liberalisering van de telefonie achter de rug en op dit ogenblik is de energiemarkt zich aan het vrijmaken. De spoorwegen staan ook op het verlanglijstje. De internationale protagonisten van de vrijhandel hebben echter al een nieuw doelwit gevonden: het onderwijs.

SEATTLE

Een belangrijk internationaal akkoord, de General Agreement on Trade in Services (GATS), staat op stapel. In dit kaderverdrag gaan landen akkoord met bindende maatregelen over de liberalisering van diensten om zo te kunnen genieten van bepaalde voordelen. Eigenlijk hadden de afspraken al gemaakt moeten worden op een conferentie in 1999. De *Battle of Seattle*, de eerste grote demonstratie van antiglobalisten, strooide echter roet in het eten en de top liep uit op een sisser. In de ontwerp teksten is er sprake van een twaalftal dienstensektoren die best zouden worden geliberaliseerd. Onderwijs is er daar één van.

Volgens een aantal landen bestaan er nog te veel obstakels voor een vrije handel in onderwijs. Zo kunnen buitenlandse

instellingen vaak geen officiële diploma's uitreiken of bestaan er strikte immigratienormen. De Amerikaanse overheid beklaagt zich in een rapport aan de WHO eveneens

Deze maatregel zou ook negatief kunnen uitdraaien voor de ontwikkelingslanden. De voorstanders stellen dat het onderwijsniveau in het Zuiden kan worden opgekrakt

komsten, zoals het Unesco-verdrag, om te stellen dat onderwijs nog steeds een publieke zaak is. Overheden moeten dus het recht hebben om deze 'markt' te reguleren. Zij roepen hun

respektievelijke overheden daarom op om geen verdere toegevingen te doen binnen de WHO. Rector André Oosterlinck van de KU Leuven, die lid is van de Raad van Bestuur van de *European University Association*, toont zich verheugd. Ook tijdens zijn openingsrede wees hij op de positieve kansen van internationalisering maar benadrukte hij dat niet alles te herleiden valt in economische termen. Dat de Amerikanen ook meedoen, vindt hij ook een opmerkelijk feit.

Deze belangrijke verklaring wordt nu voorgelegd aan de regeringen die zullen onderhandelen over de GATS-akkoorden. Vlaams Minister van Onderwijs Marleen Vanderpoorten (VLD) zit momenteel echter met andere zorgen aan

(foto David Loyer)

Graffiti: vandalisme of kunst? Zet alvast je spuitbus klaar en lees meer over tags, masterpieces en andere postmoderne schilderijen op pagina 6.

over de administratieve beslomeringen en het verschil in behandeling tussen binnen- en buitenlandse onderwijsinstellingen. Voor deze actoren lijkt het geen twijfel dat onderwijs dus een koopwaar is die tegen een bepaalde prijs kan worden verworven, ongeacht de lokatie.

Het opheffen van deze obstakels zou ernstige gevolgen hebben voor het onderwijslandschap. Universiteiten zouden bedrijven worden of zich omvormen tot groepjes van rondtrekkende professoren die voor een hoog inschrijvingsgeld onderwijs verstrekken. Overheden zouden geen controle meer hebben over wie diploma's uitreikt en er zal geen uniform systeem van kwaliteit zorg kunnen bestaan. Daarom is de Bologna-verklaring ook een eerder genuanceerd antwoord op de internationalisering omdat daar er wel ruimte is voor een openbaar gezag.

door investeringen van ekstere organisaties. Zo rijzen op dit ogenblik in Azië heel wat onderwijsinstellingen uit de grond, met Amerikaans geld en met de goedkeuring van de betrokken. Anderzijds dreigen die investeringen de uitbouw van bestaand onderwijs te verhinderen. Het westerse onderwijsmodel wordt dominant. De meest briljante profen uit het Zuiden dreigen daarenboven weggekaapt te worden.

KOFFIEBOER

Vier organisaties die het hoger onderwijs in de Verenigde Staten, Canada en Europa verenigen, hebben een gemeenschappelijke verklaring opgesteld als antwoord op de GATS-akkoorden. De universiteiten verzetten zich tegen de idee van hoger onderwijs als verhandelbaar goed. Ze baseren zich hierbij op andere internationale overeen-

haar hoofd. Vanuit het kabinet klonk in het verleden wel al het signaal dat door de internationalisering de publieke financiering van hoger onderwijs wel eens onder druk kan komen te staan. In plaats van subsidiëring van instellingen zou er een systeem kunnen komen van *vouchers* wat een rechtstreekse toelage inhoudt voor de student. Die kan dan een bepaald bedrag zelf spenderen aan een opleiding, eventueel zelfs aan een buitenlandse instelling. Dit is echter nog een verre en beangstigende toekomstvisie, maar momenteel wordt met alle scenario's rekening gehouden.

De studentenbeweging, bij monde van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS), kijkt nauwlettend toe op de verdere ontwikkelingen in dit dossier. VVS ziet in de GATS-akkoorden een bedreiging voor de democratisering van het onderwijs en ze houdt er dus aan om de politieke actoren te blijven sensibiliseren voor het belang van deze zaak.

Het globaliseringsdebat heeft dus niet alleen gevolgen voor de koffieboer uit Columbia, maar ook voor de student in Vlaanderen.

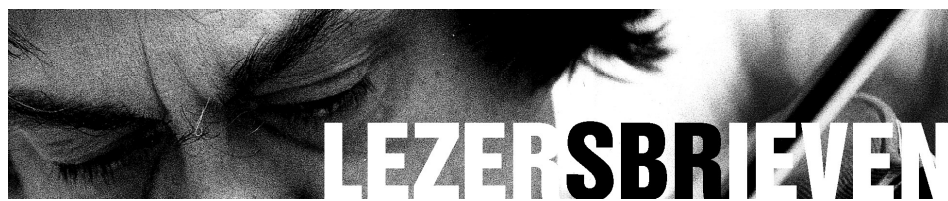
Thomas Leys

GROEP T

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groep.be

Antiglobalisering

De protestanten (sic!) die protesteerden tegen de Eurotop te Leuven, die plaatsvond van 14 tot 16 september, werden door Veto 'geduid' als antiglobalisten.

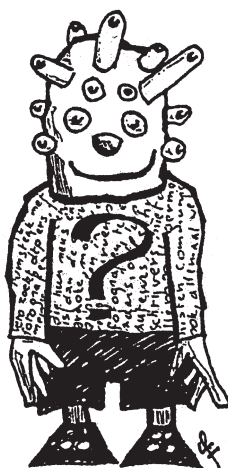
Mijn kritiek hierop is dat noch socialisten noch anarchisten in wezen en geest antiglobalisten zijn. Het kan wel zijn dat ze een andere globalisering voor ogen hebben dan de huidige, maar mensen die de Internationale zingen, de wereldrevolutie voor ogen hebben, eigenlijk zelf een geglobaliseerde (verzets) beweging vormen, een internationalistische en universele ideologie aanhangen kan men bezwaarlijk antimondiaal noemen. Welke dialectische spitstechnologie moet je eigenlijk gebruiken om de leuze 'proletariërs aller landen verenigd (sic!) U' in een antimondiaal kader te plaatsen?

Hier tegen zijn er ook bewegingen die geen universele ideologie aanhangen, de mens zien als een wezen dat geworteld is in zijn gemeenschap en pleiten voor decentra-

lisatie en kleinschaligheid tegen de massificatie, uniformisering en nivellering die zowel de socialistische als kapitalistische maatschappijen kenmerken.

Mag ik dan ook verzoeken dat links afstand doet van het begrip 'antiglobalisme' en het dus ook niet meer compromitteert of is het socialisme soms aan het verrechtsen?

Maarten Van Dael, preses NSV (Nationalistische Studentenvereniging)

De jokerbeurs: wat, wie en waarom.

Voortaan kunnen studenten tijdens hun studieloopbaan eenmaal een bijzondere studietoelage krijgen, de jokerbeurs. Zij komen hiervoor in aanmerking wanneer zij niet aan de studievoorwaarden voldoen, maar wel aan de financiële voorwaarden. Konkreet gaat het om studenten die hun jaar bispen of trissen, studenten die een andere studierichting kiezen of studenten die een opleiding van de derde cyclus volgen. Ook voor de academische opleiding in de huisartsgeneeskunde, de academische lerarenopleiding en de doctoraatsopleiding kan men een jokerbeurs ontvangen. Voor post-akademische vorming geldt de jokerbeurs niet. Nieuw is dat studenten die deeltijds studeren - en dus hun studiejaarprogramma spreiden over twee jaren - eenmaal een jokerbeurs kunnen krijgen voor het tweede deel van hun gespreid jaar.

Vanaf dit academiejaar kunnen alle studenten die aan deze voorwaarden voldoen een jokerbeurs aanvragen. Wie zijn jaar moet overdoen en ook in het verleden al één of meerdere jaren heeft gebist, kan dus een jokerbeurs aanvragen als hij aan de financiële voorwaarden voldoet. Het gaat echter wel om een eenmalige beurs. Als de joker is opgebruikt, heb je geen recht meer op een studietoelage in een volgend bisjaar of in een aanvullende opleiding.

In principe wordt voor de berekening van een studietoelage rekening gehouden met het fiscaal inkomen van twee jaar geleden. Wanneer een student meent dat het inkomen van het jaar waarin het academiejaar begint lager is dan het inkomen van twee jaar geleden, dan kan hij of zij de studietoelage laten berekenen op het recentere vermoedelijk inkomen. Vroeger kon dit slechts onder bepaalde voorwaarden, nu bestaat deze mogelijkheid altijd, ongeacht de reden van het lagere inkomen (werkloosheid, ziekte, loopbaanonderbreking, overstap naar deeltijds werk, wegvallen van onderhoudsgeld, ...). Zo wordt er in het voordeel van de student steeds uitgegaan van het reële inkomen.

(kd)

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Horizontaal — 1 Geldbuidel — Brandbaar koord 2 Faraó 3 Landbouwwerktuig — Deel van de hand — Europese rivier 4 Geslachtsdrift — Voertuig 5 Tovergodin — Hijswerktuig 6 Krachtig — Kaart 7 Gevangenis — Begaafdheid 8 Zilver — Wapen — Griekse godin 9 Droge kleurstof 10 Boos, toornig — Hert.

Vertikaal — 1 Belgisch zanger — Serpent 2 Venijnig, nijdig 3 Bijbelse stad — Klein stromend water — Familielid 4 Smalle degen — Jong dier 5 Ambachtsman — Zuivelproduct 6 Ruk — Hoekzuil 7 Ongewenst gaatje — Soldatentas 8 Zoogdier — Onbegroeid — Muzieknoet 9 Lekkernij 10 Hevige boosheid — Edel metaal.

Door Filip De Keukeleere

LUDIT - PC-SHOP

PC - PROMOTIE

Celeron 900MHz

DELL/Optiplex GX150/Celeron 900MHz/128MB RAM/20GB HD/4MB VRAM/128KB Lcache/17" Mon

Intel 815e chipset/Direct AGP/Dual-channel Ultra DMA-66 EIDE controller FDD + CD-ROM x24-48/Audio card/int. Speaker/Ethernet 10-100 I/O: 2 PCI/1AGP/1 PAR/2 SER/2 USB

44.000,-

Pentium 1GHz

DELL/Optiplex GX150/Pentium 1GHz/128MB RAM/20GB HD/4MB VRAM/256KB Lcache/17" Mon

Intel 815e chipset/Direct AGP/Dual-channel Ultra DMA-66 EIDE controller FDD + CD-ROM x24-48/Audio card/int. Speaker/Ethernet 10-100 I/O: 2 PCI/1AGP/1 PAR/2 SER/2 USB

50.000,-

Upgrade naar 256MB	5.000,-
Upgrade Mini-Tower	1.500,-
Upgrade CD R/W ipv CD-ROM	5.500,-
Upgrade DVD ipv CD-ROM	3.000,-
Upgrade Win 2000 ipv Win 98	1.200,-

Prijzen BTW incl.

Bestellen kan U per fax (016/32 29 59) of met E-Mail (met vermelding van studenteninschrijvingsnummer): PC-SHOP@cc.kuleuven.ac.be

Prijswijzigingen zijn mogelijk zonder voorafgaande verwittiging.

Info PC-Shop: tel. 016/32 22 01
p/a: LUDIT de Croylaan 52A

3001 HEVERLEE

3 jaar waarborg: OnSite Next Business Day

Grand Café La Royale
het eet-, praat- en leescafé
tegenover het station in Leuven

dagmenu en à la carte, snacks, ijsjes en ... tapbieren en groentesappen, warm en sterk en ... elke dag diverse (inter)nationale dagbladen, tijdschriften en ...

(advertentie)

elke dag open tot 1 uur 's nachts

Bravo: niet onaardige geitenwollen sokken

Te aandachtige lezer van dit weekblad, evenals elke rechtgeaarde, niet van een kritische geest gespeende student, zal wellicht al opgemerkt hebben dat de stad Leuven studentvriendelijkheid niet altijd hoog in haar vaandel draagt. Af en toe treffen we echter enkele *rari nantes* aan die studenten wel als welkome inwoners beschouwen.

Stel je het volgende sensationele en filmische tafereel eens voor. Je wandelt bij valavond langs een straat in het centrum van Leuven, en wat verder rijdt een vrolijk fietsende student zonder fietslicht. Plotse-ling schrik je je — en met jou de halve straat — te pletter door een geweldig gebrul dat in eerste instantie uit een reclame-auto lijkt te komen. Een grondigere blik leert dat de stem afkomstig was uit de mikrofoon van een politiekombi die prompt en met veel zwier en machtsvertoon een achtervolging van de niets vermoedende fietser inzet. De persoon in kwestie wordt letterlijk klem gereden, terwijl de agent aan het stuur tot driemaal toe skandeert: "Gelieve onmiddellijk te stoppen: u begaat een zware overtreding van de wet!"

Een dergelijk uit het leven gegrepen tafereeltje is echter geen schromelijke overdrijving noch een geïsoleerd geval. Het algemene stadsbeleid aangaande studentgerelateerde materies is op zijn minst twijfelachtig te noemen, althans dat is de analyse van de Leuvense studentenbeweging. Zo presenteerde de heer Tobback (SP) zijn studenten onlangs nog een sympathiek welkomstgeschenk door ze een verdubbeling van de kamertaks op te leggen. Het was vooral de hypokriete en ambivalente verklaring die de stad hieraan gaf die bij de studenten kwaad bloed zette. Officieel wordt de belasting immers gevorderd van de huiseigenaars, en dat is dan ook hét argument dat de stad gebruikt om te ontkennen dat deze taks onheus genoemd mag worden. Anderzijds suggereert de stad deze gang van zaken zelf, waar ze in het reglement in een gedeeltelijke vrijstelling voorziet voor verhuurders die de belasting verhalen op beursstudenten, of waar schepen Devlies (CD&V) maar blijft herhalen dat de taks niet onrechtvaardig is omdat studenten de stad toch ook veel overlast opleveren, waarvoor ze best iets mogen terug doen.

OVERLAST

Deze zogenaamde overlast kan zonder overdrijving ook de basisassumptie van het nog in amendering zijnde Structuurplan Leuven genoemd worden. De universiteit wordt in dit plan gewaardeerd voor het positieve, economisch aantrekkelijke en professionele imago dat ze de stad oplevert. Minder fantastisch zijn echter de vervelende konsekventies die een universiteit met zich meebrengt, zoals stank producerende, lawaai genererende en inspraak prefererende studenten. Ervoor zorgen dat het aandeel studentenkamers in de stad in ieder geval beperkt blijft, is dan ook de hoofdbe- trachting van de stad, die ze — in tijden van angstwekkende kamerschaarste — door middel van een manifeste kamerstop realiseert.

Temidden deze onheilspellende maatregelen valt er voor studenten soms toch nog een lichtpuntje in de duisternis te bespeuren. Na de gemeenteraadsverkiezingen werd er in Leuven bijvoorbeeld een studentenschenpen aangesteld. Saïd El Khadraoui (SP) is een zeer minzame tussenschakel, een contactpunt voor studenten-vertegenwoordiging in de stad daar erkentelijk voor, hoewel de studenten betreuren dat de schepen nauwelijks beslissingsmacht noch -bevoegdheden heeft: net zoals bepaalde allochtone vrouwen als *ekskuus-*

truzen in de politiek worden binnengehaald, zo vinden zij ook de schepen een doekje voor het bloeden. Een glimlachende wikkel rond het beleid van weleer, zeg maar.

Een ander bemoedigend lichtpunt is het initiatief van Anna Missine, CD&V-politica en erg bekommerd om solidariteit en kohesie in de stad. Zij koördineert dit jaar opnieuw *Bravo*. (Buren met Respekt en Aandacht Voor de Omgeving), een project ter bevordering van buurtcontacten en buurtwerking dat plaatsgrijpt op de 'Dag van de Buur' op 14 oktober.

Konkreet wil *Bravo* van maandag 8 tot donderdag 11 oktober de eerstejaarstudenten in Leuven verwelkomen tijdens de lessen. Ook Hans Gooris, de buurtagent voor de studenten, vervoegt het gezelschap. De studenten ontvangen vervolgens een folder met de oproep hun buur eens uit te nodigen of met hun buur een praatje te slaan. Zij kunnen hun ervaringen bussen in een 'Alma-buren-brievenbus'. Er liggen 200 gratis T-shirts klaar voor wie reageert.

VERADEMING

Missine heeft goed begrepen dat lokale solidariteitsverbanden en sociale kohesie een doeltreffend antwoord bieden op het immer verder uitdijende karakter van de soms al te kille globalisering. Naarmate de wereld groter wordt, is het van belang de daarmee gepaard gaande postmoderne complexiteit bevattelijk te houden voor wie in dat proces zit. Zoniet loop je het gevaar dat mensen zich afsluiten voor het al te ingewikkelde multiculturele verschil. Aldus brengt globali-

sering dus niet enkel positieve gevolgen maar, enigszins paradoxalerwijs, ook ver-eenzaming, individualisering en teloorgang van menselijke contacten met zich mee. Initiatieven als de 'Dag van de Buur' vormen binnen dit algemene discours dus een verademing, een nastrevenswaardige aktie, die bovendien de goede verstandhouding tussen autochtone Leuvenaars en kotstuden-ten, maar ook tussen studenten of Leu-venaars onderling ten goede komt.

Een kritische noot is hier evenwel op zijn plaats: het idee mag dan mooi en lief zijn, het lijkt ook een beetje naïef. Veel nuchtere lezers zullen een onderdrukt sinisch lachje wellicht niet kunnen verbergen. Het is een interessante konstatering dat menslievende goedhartigheid vaak omgekeerd evenredig korreleert met een aantrekkelijk *sex-appeal*. Bovendien komt de

aktie ook wat geforseerd over: gaan praten met je buur kan je in principe elke dag en het op deze bewuste dag doen, er bovendien een kort verslagje van opstellen en dat dan bussen om vervolgens je T-shirt op te gaan halen, is op zijn minst een beetje melig te noemen. Het is dus afwachten wat de reactie van de studenten zal zijn. Maar geef toe: dit initiatief is verre van onaardig.

Helder De Schutter

foto David Luyen

Meer informatie op <http://www.bravo-aktie.com>. De T-shirts kunnen afgehaald worden in het kantoor van de buurtagent, Hans Gooris, in De Moete, (Celestijnenlaan 200 blok P in Heverlee).

PROFESSOR JOS DECORTE STERFT IN TRAGISCH ONGEVAL

Hoger Instituut voor Wijsbegeerte verliest gedreven kracht

Studenten die zich dit akademiejaar ingeschreven hebben in de fakulteit wijsbegeerte zullen geen colleges meer krijgen van professor Jos Decorte. Op dinsdagavond 2 oktober werd professor Decorte aangereden door een personenwagen toen hij met zijn fiets op weg was naar zijn thuis te Meldert.

Voor de hoogleraar kwam alle hulp te laat. Hij overleed ter plaatse. De KU Leuven en het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte (HIW) in het bijzonder verliezen hierdoor niet alleen een gedreven werkkraft, maar ook een bijzondere persoonlijkheid. De studenten wijsbegeerte kennen professor Decorte als de man die dagelijks met zijn fiets — met onder de snelbinder vaak een brooddoos — over de kasseien van het binnenplein van het HIW dokkerde. Niemand had ooit kunnen vermoeden dat hij vorige dinsdag op diezelfde fiets om het leven zou komen. Toen de duisternis al gevallen was, werd hij op de Hoegaardsesteenweg in Opvelp aangereden door een personenwagen.

Jos Decorte werd op 21 juli 1954 in Zwevezele geboren. Hij studeerde klassieke filologie en wijsbegeerte aan deze universiteit. In 1980 werd Decorte wetenschappelijk medewerker aan het HIW en in 2000 werd hij benoemd tot hoogleraar. Daarvoor had hij reeds klassieke talen

gedoceerd in het middelbaar onderwijs. Als onderzoeker was hij binnen het HIW verbonden aan het 'Dewulf-Mansioncentrum voor antieke en middeleeuwse wijsbegeerte'. Daar zorgde hij onder andere voor de publikatie van het werk van de middeleeuwse filosoof Hendrik van Gent. De interesse van professor Decorte oversteg echter vaak de Middeleeuwen. Dat blijkt onder andere uit zijn boeken zoals *De waanzin van het intellect* (1989) en *Waarheid als weg: beknopte geschiedenis van de middeleeuwse wijsbegeerte* (1992). In deze werken vermengde hij inzichten uit de middeleeuwse wijsbegeerte met ideeën ontleend aan hedendaagse filosofische auteurs om zo tot originele en vernieuwende standpunten te komen. Onlangs werkte hij ook mee aan *De uitgelezen Plato* (2000), een verzameling van bijzondere teksten van deze antieke filosoof. Ook de Nederlandse en Rijnlandse mistiek droeg zijn aktieve belangstelling weg, getuige waarvan zijn commentaar bij Traktaat XIII 'Over het instromen van de Vader' van Meister Eckhart.

Professor Decorte was echter niet alleen een gedreven academicus. Zijn bezigheden overstegen vaak het academische. Hij was zeker geen man die zich in zijn ivoren toren opsloot en onbereikbaar bleef voor 'wereldse' zaken. Zo was hij een van de drijvende krachten achter Begeleide Zelfstudie, het nieuwe onderwijsconcept van de KU Leuven. Dit projekt sloot aan bij zijn engagement als vertegenwoordiger

van het HIW op de Onderwijsraad van de KU Leuven.

Zijn ervaring als leerkracht in het middelbaar onderwijs kwam goed van pas. Dat bleek ook uit zijn didaktische vaardigheden tijdens zijn eigen colleges die een toonbeeld waren van overzicht en helderheid — iets waarin filosofen niet snel uitblinken. Bovendien stond hij in voor de Erasmusuitwisselingen aan het HIW. Hij schuwde ook het publieke debat niet. In de opiniepagina van de Standaard hield hij op 13 juni vorig jaar nog een vurig pleidooi voor het filosofie-onderwijs. Dit nadat een vooraanstaand Belgisch politicus een negatief en karikaturaal beeld geschetst had van de wijsbegeerte en de eventuele invoering van het vak wijsbegeerte in het curriculum van het middelbaar onderwijs.

Professor Decorte was een veelzijdig man. De verslagenheid die nu onder het academisch personeel en de studenten op het HIW heerst, moet dan ook bijzonder groot zijn. Iemand als professor Decorte is niet zomaar vervangbaar, laat staan te vergeten. Het HIW legt een busdienst in om zijn personeel en studenten de mogelijkheid te geven om de begrafenisplechtigheid op dinsdag 9 oktober in zijn woonplaats Meldert bij te wonen.

Bert Ingelaere

STRIPS • COMICS • COOL MEDIA

HET BESLOTEN LAND

5 JAAR HBL • FEESTWEEK VAN MAANDAG 8 TOT ZATERDAG 13 OKTOBER

J A A R
5

MASSA'S
KOOPIES EN
TWEEDEHANDS

SIGNERSESSESSES

VOORSTELLING GELEGENHEIDSGAVE: SET VAN 5 BOEKEN
SACCO • HERNANDEZ • TRONDHEIM • DAVID B • BLANQUET
GENUMMERD OP 200 EXEMPLAREN

20%
KORTING
EEN WEEK LANG

WOENSDAG 10 OKTOBER

ANDRÉ BENN
(MIC MAC ADAM)

MARTIN LODEWIJK
(AGENT 327)

DONERDAG 11 OKTOBER

PIETER DE POORTERE
(BOERKE)

GILLIOM
(4 EYES)

PAQUET
(LOUIS ARMSTRONG)

ZATERDAG 13 OKTOBER

NIX
(KINKY & COSY)

WILLEM VLEESCHOUWER
(DIKKE ONG)

ERIK KRIEK
(GUTSMAN)

VRIJDAG 12 OKTOBER

BART SCHOofs
(BRAAF VARKEN)

BART VANTIEGHEM
(HUMO)

STEVE MICHIELS
(KNACK)

ZAZA
(STANDAARD)

WWW.HBL.BE • PARIJSSTRAAT 16 • 3000 LEUVEN • 016/22.58.40

De oplossing met grote O

Fr waait een frisse wind door de Katholieke Hogeschool Leuven (KHLeuven). Niet alleen krijgt de hogeschool een nieuwe algemeen directeur en raakt de kringwerking geprofessionaliseerd, ook met de studentenvertegenwoordiging gaat het beter en beter. De Overkoepelende Studentenraad (OSR) heeft sinds kort een eigen lokaal ter beschikking en Saskia Renckens is dit jaar de eerste betaalde werkkracht van de OSR.

In elk departement van de KHLeuven is er een departementale studentenraad (DSR). Die bestaat uit democratisch gekozen klasvertegenwoordigers. Elke DSR stuurt minstens drie mensen naar OSR. Die stuurt op haarbeurt vertegenwoordigers naar de academische raad en naar de raad van beheer van het Leuven Network voor Sociale Voorzorgingen (Lens).

Saskia Renckens: «Wat nu de KHLeuven is, waren voor de fusie zes totaal verschillende hogescholen, die niets met elkaar te maken hadden en ook zeer verschillende tradities onderhielden. Op de Sociale School bestond bijvoorbeeld al meer dan twintig jaar een studentenraad, wat ook logisch is als je een studierichting sociaal assistent aanbiedt. Op andere departementen is er stilaan ook een raad gekomen en een paar jaar geleden hebben we getracht om de situatie eenduidiger te maken. Ieder departement zou zijn eigen studentenraad hebben. Bovendien streefden we ernaar om per departement ook een studentenkring met een eigen presidium te hebben. Dat was toevallig ook de periode dat Oker (de Overkoepelende Kringraad van de KHLeuven) begon te groeien. Dat kwam mooi uit: aan de ene kant OSR en de DSR's en aan de andere kant Oker en de kringen. Dit alles met een duidelijke taakverdeling. Eigenlijk waren dat verschillende evoluties die op hetzelfde moment bezig waren, en wonderwel in hetzelfde schema pasten.»

Veto: *Er wordt wel eens gezegd dat Oker is opgericht als reactie op de problemen bij OSR.*
Saskia: «Een paar jaar geleden wist OSR inderdaad niet goed hoe zich te profileren. Toen hebben ze eens een fuif gegeven om hun werking bekend te maken, maar dat was een grote flop. Oker ontstond in eerste instantie als een orgaan dat een beetje aan coördinatie tussen de kringen deed: ervoor zorgen dat er bijvoorbeeld geen drie fuiven op dezelfde avond gepland werden. Ik denk niet dat Oker ontstaan is als een reactie op OSR, maar eerder vanuit een behoefte om de kringen dicht bij elkaar te brengen. OSR was zelfs blij toen Oker werd opgericht. Oef, dan hoeven we zelf al geen fuiven meer te organiseren, dachten we toen.»

BAL

Veto: *Hoe zit het met de financiële steun van de KHLeuven aan OSR?*
Saskia: «Vroeger hadden we daarover wel te klagen. Onze vraag voor een vrijgestelde werd toen weggelachen. Twee jaar geleden is de bal dan eindelijk aan het rollen gegaan. Toen ontstond het idee om onze intrek te nemen in het gebouw in de 's Meiersstraat. Nadat we zijn beginnen onderhandelen, is het heel snel gegaan. We konden er vrij goedkoop huren en kregen daarenboven nog eens honderdduizend frank van de KHLeuven om ons lokaal in te richten. Op een gegeven ogenblik kregen we de indruk dat de tijd rijp was om nog eens te proberen een vrijgestelde los te

krijgen. Binnen een paar maanden was dat goedgekeurd en werd ons werkingsgeld ook nog opgetrokken.»

Veto: *In je speech bij de opening van het academiejaar heb je gezegd: "We hebben misschien niet de ideale democratie, maar we hebben er toch een." Wat bedoel je daarmee?*

Saskia: «In het begin kwam er nogal wat kritiek op onze nieuwe structuur, met de studentenvertegenwoordiging en de kringwerking naast en apart van elkaar. Departementshoofden wisten bijvoorbeeld niet of ze nu met de preses of met de voorzitter van de DSR moesten gaan praten. De structuur zit volgens mij echter wel goed in elkaar en is zeker democratischer dan vroeger. Het is soms wel moeilijk om de gewone student bij de materie te betrekken, maar door de trappen die in het systeem zitten, is het gemakkelijker om de student naar boven te trekken.»

Veto: *Met welke onderwerpen houdt de studentenvertegenwoordiging zich bezig?*

Saskia: «Dat is vooral onderwijs en sociale materie, en de thema's worden voornamelijk bepaald door de twee organen waar we vertegenwoordigers naartoe sturen, de academische raad en Lens. De KHLeuven zit echter zo in elkaar dat er nog veel op het nivo van de departementen wordt beslist, bijvoorbeeld in verband met de infrastructuur of de opleidingen. Veel dingen die de student rechtstreeks aanbelangen, komen dus niet aan bod in de hogere organen. Wat OSR de studenten uit de verschillende departementen wel kan bieden is een forum om dergelijke onderwerpen aan te snijden en informatie uit te wisselen. Daardoor staan ze inhoudelijk sterker in hun departement.»

HAVERKLAP

Veto: *Hoe verloopt de samenwerking met Loko?*

Saskia: «Die samenwerking is sterk verbeterd sinds we ons kantoor hebben in het gebouw van Loko. Vroeger hadden we wel stemrecht in sociale raad van Loko, maar in de praktijk werd dat zelden gebruikt. Nu spring ik om de haverklap binnen bij Loko om informatie te vragen. De ideale situatie zou zijn als de mensen van Loko bij gemeenschappelijke onderwerpen ook telkens naar onze mening zouden vragen. Wat onderwijsmaterie betreft, ligt dat wel vrij moeilijk. Op dat vlak zijn universiteit en hogeschool erg verschillende werelden. Voor thema's als de Bologna-verklaring en akkreditering kunnen we wel beroep doen op de kennis van de universiteitstudenten, maar daarom hoeven we hun mening nog niet klakkeloos over te nemen.»

Veto: *Wat is jullie relatie met de andere hogescholen in Leuven?*

Saskia: «Voorlopig hebben we daar nog weinig contact mee, maar ik ben wel van plan om daar werk van te maken. Aan Groep-T schijnt er ook een studentenraad actief te zijn, want in ons archief heb ik daarover een artikel gevonden. Ook met het Lemmensinstituut willen we contact leggen, maar daar is de situatie nog complexer, aangezien dat maar één departement is van een grotere hogeschool.»

Veto: *Aan de hogeschool duren de studies korter dan aan de universiteit. Dat zorgt bij de continuïteit van de werking wellicht voor problemen?*

Saskia: «Dat is het probleem met grote P. Afwachten of mijn aanwezigheid de oplossing met grote O zal worden. Ik verwacht dat er in de toekomst structurele verbetering zal komen in die situatie. Er zijn meer studenten die nog een bijkomende opleiding volgen, en dus een extra jaar in Leuven zijn. Ook zijn er veel studenten aan de hogeschool die eerst een jaartje aan de universiteit hebben gestudeerd, en daar zelfs ervaring hebben opgedaan in de kringwerking. Die willen we aansporen om hun verantwoordelijkheid op te nemen, en zich ook bij ons te engageren.»

Veto: *Is de fusie van de KHLeuven al ten volle gerealiseerd?*

Saskia: «Dat is moeilijk te zeggen, omdat men van bij het begin gekozen heeft voor een fusie met zeer grote autonomie van de departementen. Hoewel er wel tendenzen zijn in die richting, is de KHLeuven helemaal niet sterk gecentraliseerd. Ieder departement zit op dit moment bijvoorbeeld nog met een aparte kommersiële aansluiting op internet. Aan de unief zou je je zoiets niet kunnen voorstellen. De studenten beklemtonen altijd de eenheid van de KHLeuven, omdat dat positief is voor ons. Stel dat op één departement X en Y goed zijn, terwijl op een ander departement Z beter is, maar X en Y minder. De studenten zien dat en willen allemaal X, Y en Z tegelijk goed hebben. Als ze uniformiseren, zal er steeds voor de beste X, Y en Z gekozen worden. Nu zijn er op vier van de vijf departementen nieuwe directeuren, en daarenboven ook een nieuwe algemene directeur. Er waait dus echt wel een frisse wind die hopelijk meer integratie zal toelaten.»

Veto: *Wat verwachten jullie van Toon Martens,*

de nieuwe algemeen directeur?

Saskia: «Heel veel. Toon is de hoop van zowat iedereen, maar hij zal het zwaar krijgen om alle verwachtingen in te lossen. Iedereen die nu met een frustratie zit, zegt: "Nu Toon komt, zal het beter gaan." Niet dat de vorige directeur het slecht deed natuurlijk, maar nieuwe bezems vegen schoon. Zeker de studenten verwachten veel van Martens omdat hij een verleden heeft als directeur van Alma en dus gewend is om met studenten te communiceren.»

KOTNET

Veto: *Wat verwachten jullie van de associatievorming tussen universiteiten en hogescholen?*

Saskia: «De studenten zijn tot nog toe sterk betrokken geweest bij de besluitvoering rond de associaties. In de aandachts-

punten die de KHLeuven heeft geformuleerd in haar intentieverklaring is dankzij ons ook een belangrijke plaats voor studenteninspraak in het beleid opgenomen. Hierover was

immers nog met geen woord gerept. We willen niet dat de instellingen van de gelegenheid gebruik maken om de studenten buitenspel te zetten. De associatie op zich zal zeker veel voordelen brengen voor ons, vooral op infrastruktureel vlak. Zo zullen de hogeschoolstudenten misschien eindelijk eens gebruik kunnen maken van Kotnet.»

«Wel zijn we een beetje bang dat we gaan verdrinken in het grote geheel. Daarom zijn we vrij voorzichtig, en proberen voorlopig nog de bevoegdheden bij de instellingen te houden. Ik vraag me bijvoorbeeld af hoe het mogelijk zal zijn om studentenvertegenwoordigers uit heel Vlaanderen bij elkaar te krijgen. Dat lukt nog niet eens met onze studenten uit Diest (de KHLeuven heeft ook een vestigingsplaats in Diest, tv), dus met heel Vlaanderen lijkt het me nog moeilijker. En als je geen democratisch samengestelde studentenraad bij elkaar krijgt, ben je zwak en stel je niets meer voor binnen de associatie.»

MEERDERHEID

«Het hele debat rond waardering van studies komt ook opnieuw aan bod tegenwoordig en dat is wel goed voor ons. Is het bijvoorbeeld minder waard om ziekten te verzorgen, dan voor te schrijven welke medikatie ze moeten gebruiken? Daar zijn inderdaad andere kennis en vaardigheden voor nodig, maar stilaan groeit het besef dat hogeschoolstudenten veruit in de meerderheid zijn in Vlaanderen en dat we ons zeker niet minderwaardig moeten voelen. Wat ons daarom des te meer stoort, is het vaak zeer paternalistische taalgebruik van de universiteit ten opzichte van hogescholen in bepaalde documenten over de associatievorming.»

Tijl Vereenooghe
Foto: David Loyen

De grijze betonstad wat kleurrijker maken

Graffiti, voor sommigen vandalisme, voor anderen kunst. Het woord wordt jammer genoeg te vaak geassocieerd met vandalisme. Is de term niet een beetje overdreven? Zijn deze postmoderne muurschilderingen echt niet meer dan de daad van een gefrustreerde hooligan?

Iedereen weet wel ongeveer wat graffiti is. Voor alle duidelijkheid volgt hier toch een duidelijke omschrijving: graffiti is de verzamelnaam voor alle opschriften, inkrassing en tekeningen die zonder toestemming op muren, monumenten en andere voorwerpen worden aangebracht. Er bestaat ook nog een tweede betekenis. Graffiti kan je ook bekijken als een kunststroming die vooral door jongeren beoefend wordt. De bakermat van deze kunstvorm moet je gaan zoeken in de Verenigde Staten. De link met de hiphop-beweging is absoluut niet te minimaliseren. Graffiti is immers één van de vier pijlers van deze hiphop-beweging. De andere drie zijn *mc'en*, *dj'en* en tenslotte *breakdance*.

De wieg van de graffiti staat in Philadelphia halfweg de jaren zestig van vorige eeuw. Graffiti werd oorspronkelijk gebruikt door politieke activisten en jeugdbendes. De eerste officieel bekende graffitiers waren figuren als *Cornbread* en *Cool Air*. Hun naam verscheen plots over heel Philadelphia. De aandacht van de bevolking en de lokale media groeide. Het is onduidelijk hoe graffiti van Philadelphia zijn weg gevonden heeft naar New York, en meer bepaald naar de zeer bekende maar even beruchte wijken Bronx en Harlem.

ORIGINEEL

De twee tegen-gestelde visies over graffiti, namelijk kunst of vandalisme, zijn hier reeds aangehaald. Het bewijs dat graffiti absoluut past onder de noemer 'kunst' kunnen we hier meteen leveren. Vandalisme heeft namelijk als hoofddoel het vernielen of beschadigen van een voorwerp. Graffiti daarentegen wil duidelijk iets origineel toevoegen aan een voorwerp, in dit geval meestal een muur. Graffiti is dus meer dan vandalisme. Je kan het zonder twijfel zelfs kunst noemen. Meteen moet hierbij vermeld worden dat dit besef nog niet doorgedrongen is bij de bevolking en vooral niet bij de overheid. Die neemt verschillende maatregelen om graffiti aan

Graffitiërs kunnen boetes of gevangenisstraffen krijgen, maar het gebeurt ook wel dat zij schadevergoedingen moeten betalen die tot in de miljoenen kunnen lopen

te pakken. Maar ook zijn er in het verleden al pogingen geweest om graffiti te kanaliseren of te gedogen. De oorzaak van deze, soms repressieve, acties van de overheid is het negatief imago dat vaak rond graffiti hangt. Het is daarom essentieel dat bevolking, overheid en media voldoende informatie ontvangen over wat graffiti nu precies is. Volgens jeugdhuis Sojo uit Kessel-Lo kunnen de verschillende jeugdwerkingen een belangrijke rol spelen in de doorstroming van deze informatie. Ook kunnen deze jeugdwerkingen meedenken aan een lokaal

graffitibeleid.

TAG

De redenen voor de hekel die vele mensen aan graffiti hebben liggen voor de hand. Sommige graffitiërs vertonen nu eenmaal weinig of geen respect voor privaat-eigendom, openbare gebouwen of monumenten. Ze staan er gewoon niet bij stil dat niet iedereen deze kleurrijke uitingen van kunstzinnigheid kan appreciëren. Deze

vorm van graffiti kan dan ook op weinig sympathie rekenen. De politie en het gerecht bestrijden deze variant dan ook met alle mogelijke middelen. Graffitiërs kunnen boetes of gevangenisstraffen krijgen, maar het gebeurt ook wel dat zij schadevergoedingen moeten betalen die tot in de miljoenen kunnen lopen.

FIGUURTJE

Maar er is ook een artistieke evolutie die uiterst belangrijk is. Aanvankelijk was er alleen sprake van het schrijven van graffiti, de zogenaamde *tag*. Nieuwe lettertypen zagen het daglicht, werden daarna geperfectioneerd en steeds origineler ingevuld. Binnen de huidige graffiti-scene krijgt het personage, figuurtje of karakter steeds meer belang binnen het geheel van een *masterpiece*. Het plastische meesterschap komt tot uiting in de originele en artistieke uitwerking van de tekeningen die de letters aanvullen. Graffitiërs betekent in feite steeds meer tekenen in plaats van schrijven. De basis van de beweging is echter nog steeds terug te vinden in de *tag*, de gesigneerde handtekening met andere woorden. Vooral deze *tag* wordt door het ruime publiek beschouwd als vandalisme. Het *masterpiece*, de grote, veelkleurige en complexe

muurschildering, geniet daarentegen een zekere esthetische erkenning.

Ondertussen heeft de graffiti-beweging ook de wondere wereld van de multimedia ontdekt. Steeds meer gespecialiseerde tijdschriften, video-dokumentaires en websites uit vooral de Verenigde Staten vinden hun weg naar het grote publiek. Alle artikelen over graffiti die tijdens de jaren zeventig en tachtig verschenen, kwamen van journalisten die buiten de beweging zelf stonden. Met de oprichting van het tijdschrift *International Graffiti Times* was er voor het eerst een gespecialiseerd graffiti-tijdschrift gemaakt door graffitiërs zelf. Sindsdien rijzen soortgelijke tijdschriften en publicaties als paddestoelen uit de grond. De voornaamste kritiek op dit soort tijdschriften is het gebrek aan objectiviteit. De graffitiërs zelf beschouwen deze tijdschriften als communicatiemogelijkheden tussen de verschillende graffiti-gemeenschappen

INTERNET

Op het gebied van video-dokumentaires is de naam *Videograf* zeer belangrijk. Ook weer eind jaren tachtig nam graffitiër Carl Weston, ook bekend als SAN 2, het initiatief voor *Videograf*. Dit was de eerste documentaire over graffitiërs door een graffitiër. Ook dit voorbeeld kreeg wereldwijde navolging binnen de verschillende graffiti-bewegingen.

Internet is tegenwoordig het voornaamste communicatiemiddel op deze planeet en de graffiti-beweging heeft deze bus niet gemist. De pionier hier was een website die als zeer toepasselijke naam *Art Crimes* kreeg. Enkele jaren later waren er al honderden websites van graffitiërs te vinden op het net, ontworpen door zowel jongeren die totaal niet betrokken zijn bij de graffiti-beweging, als door de absolute specialisten ter zake.

Om af te sluiten is het misschien wel relevant om de mening van de graffitiërs zelf te horen. Zij vinden hun werk uiteraard geen vandalisme, dat spreekt voor zich. Maar, en dit is misschien merkwaardig, ze zien zichzelf ook niet direct als kunstenaars. Het werk dat zij leveren, beschouwen zij dan ook niet als een kunstwerk. Hun ultieme drijfveer, is een beetje kleur geven aan de grijze betonsteden.

Hanna Deboes
Kristof D'Exelle

foto's David Loyen

Aerosol Art: Jeugdhuis Sojo organiseert graffiti-jam

Op zaterdag 13 oktober is er heel wat gaande in de Leuvense stationsbuurt: Jeugdhuis Sojo, dat Kessel-Lo als uitvalsbasis heeft, zet een graffiti-dag op poten. Zowel de kenner als de leek komt aan zijn trekken als uitvoerend artiest of toeschouwer. En als groentje kan je zelf — onder deskundige leiding natuurlijk — de spuitbus ter hand nemen. Een reden te meer om ook eens een weekendje in Leuven te blijven!

Wat staat er zo allemaal op het programma? Ten eerste is er een graffiti-wedstrijd, waaraan tweeëntwintig geselecteerde kunstenaars deelnemen. Als je nog zou willen meedoen, heb je echter pech, want de inschrijvingen zijn immers al afgesloten. In totaal zullen deze graffitiërs, tussen 14u en 19u, tweehonderdvijftig vierkante meter muur alle eer aandoen met hun meesterwerken. De jury zal nadien beraadslagen om een winnaar bekend te maken rond 20.30u.

Ondertussen worden er workshops georganiseerd waaraan iedereen kan deelnemen. Om 12u start er een uiteenzetting over de geschiedenis en de maatschappelijke functie van graffiti, de verschillende vormen, drijfveren en motieven van de graffitiërs. Ook de diverse beleidsopties en het wettelijk kader, zowel straf- als burgerrechtelijk, komen aan bod. Discussies zijn meer dan welkom. Daarna kunnen de deelnemers in kleine groepjes zelf aan de slag, hun talenten of het gebrek daaraan ontdekken. Gelukkig staan er begeleiders paraat om het ergste geklungel op te vangen.

Op voorhand inschrijven verplicht!

In de namiddag vinden ook een aantal breakdance showcases plaats, waarop de Namur Break Sensation te gast is. Om 18u starten de preselekties van deze akrobatische danskunst, echter achter gesloten deuren. De wedstrijd wordt om 21u geopend voor het publiek.

Met dit hele opzet beoogt men een aantal doelstellingen: de verfraaiing van de buurt, wat hopelijk onder andere het subjectieve onveiligheidsgevoel zal indijken en preventie ten aanzien van wildspuiterij, sluikstorten en vandalisme. Zo wordt ook informatie gegeven aan politie, overheid, buurtbewoners, jongeren en media over deze subcultuur, en dit vanuit het oogpunt van de jongeren. En niet in het minst wil men de integratie van het jeugdhuis in de buurt bevorderen.

Dit initiatief kan dan ook op de steun van de stad Leuven rekenen. Het resultaat van Aerosol Art zal prijken op de betonnen platen die de tuinen van de buurtbewoners scheiden van het Brugbergpad (het wegje tussen de Eén Meilaan en de Diestsesteenweg, dat langs jeugdhuis Sojo loopt).

(hd)

Inschrijven voor de workshop kan in het jeugdhuis zelf, Eén Meilaan 35, 3010 Kessel-Lo (016/25.60.88) of op de website <http://come.to/Fourelementz>. De deelnameprijs bedraagt 300 frank.

Wat we zelf doen, doen we beter

Farmonisatie en transparantie zijn tegenwoordig de mode-woorden in Europese onderwijsmiddens. Mooie principes en idealen worden op een bijna sloganese manier vertaald in diverse verklaringen. Machteld Verbruggen, die in het kader van haar doctoraatsthesis onderzoek deed op dit vlak, plaatst hierbij toch enkele kritische kanttekeningen.

Machteld Verbruggen: «Ik ben begonnen kort na het Verdrag van Maastricht. Toen werd voor het eerst een artikel over onderwijs in het Verdrag van Rome, het Europese basisverdrag, ingevoerd. In de rechtsleer waren er toen twee strekkingen. Sommigen dachten dat er een *boom* ging komen van Europese onderwijsregelgevingen, anderen meenden dat alles zou afgesneden worden door het harmonisatieverbod en het benadrukken van de bevoegdheidsverdeling tussen Europa en de lidstaten. Ik heb onderzocht wat er voordien al aan harmonisatie was gebeurd en wat het effect van het artikel is geweest. De tweede groep bleek gelijk te hebben: het artikel was zo restriktief geformuleerd dat er niet veel mogelijk bleef.»

DECENNIOUM

Veto: *Waren er voor het Verdrag van Maastricht dan geen pogingen tot harmonisatie?*

Verbruggen: «Eigenlijk is er al meer dan een halve eeuw internationale samenwerking inzake onderwijs bezig. Veel conferenties, studies en af en toe eens een poging om een verdrag te sluiten over het erkennen van diploma's, maar in de praktijk stelde dat niet echt veel voor. Er bestonden ook al mobiliteitsprogramma's, die echter nauwelijks gekend waren, en dus vrij marginaal. Begin jaren zeventig begonnen de ministers van de Europese Gemeenschap (EG) ook samen te komen rond onderwijs, maar altijd heel vrijblijvend, want de Gemeenschap was in theorie onbevoegd voor onderwijs. Streven naar meer samenwerking, het vormen van netwerken en academische erkenning vond je ook al in die tijd terug. Als je nagaat wat er eigenlijk gebeurd is, merk je dat er in het beleid nauwelijks werk werd gemaakt van die mooie doelstellingen.»

«1985 is een heel belangrijk jaar geweest. Een Franse studente wou in Luik striptekenen komen studeren. Toen bestond er in België een regel dat buitenlandse studenten een hoger inschrijvingsgeld moesten betalen. De bewuste studente is daartegen in opstand gekomen, en heeft de zaak voor het Europees Hof van Justitie gebracht. Die heeft toen beslist dat er in beroepsopleidingen geen discriminatie mocht zijn op basis van nationaliteit. Dat was een heel grote sprong, een juridische doorbraak. Dan heeft de Europese Commissie van deze beslissing gebruik gemaakt om naar buiten te komen met het Erasmus-programma. Verschillende landen waren echter tegen dat programma en hebben er zelfs tegen geprocedeerd. Onder andere Duitsland en Frankrijk vonden dat de Gemeenschap daar geen bevoegdheid voor had. Daarna zijn er nog een aantal arresten geweest, en dat was een periode van spektakulaire ontwikkelingen, waarin eigenlijk het Europese onderwijsrecht ontstond. Dat is toen gestopt met de vraag of een student ook beroep mocht doen op de plaatselijke studiefinanciering. Volgens het Hof kon dit op dat ogenblik nog niet. Waarschijnlijk vreesde men dat alle studenten naar dezelfde landen zouden trekken, de landen met een sterk uitgebouwde studiefinanciering.»

Veto: *Wat is er het afgelopen decennium dan nog veranderd?*

Verbruggen: «Eerst kwam het Verdrag van Maastricht, waarin men wilde vastleggen

wat wel en niet mocht. Alles werd echter heel restriktief vastgelegd: wat al bestond, bleef bestaan, maar daarna is er eigenlijk niks meer gekomen dat baanbrekend was. Inzake academische erkenning, een sektor waarvan je zou verwachten dat de Gemeenschap het gemakkelijkst sturend zou kunnen optreden, is er geen enkele vooruitgang geboekt binnen de Gemeenschap. In 1998 zien we dan plots dat vier landen, waarvan drie altijd overal tegen zijn geweest, naar buiten komen met een tekst over de harmonisatie van het hoger onderwijs in Europa, de zogenaamde Sorbonne-verklaring. Ik geloofde het eerst niet toen ik het las. Je moet natuurlijk wel weten wat de achterliggende beweegredenen waren van die landen. Het blijkt dat die landen allemaal interne problemen hadden die ze zelf niet konden oplossen, en dus moest Europa dat maar doen. Andere landen slopen zich toen aan. Ik heb echter begrepen dat het Luc Vandebossche (toenmalig minister van Onderwijs, tv) vooral te doen was om erbij betrokken te zijn en niet langs de kant te moeten staan.»

«Ik hoor rectoren altijd fier verkondigen dat de Bologna-verklaring iets is dat niet wordt opgelegd, iets dat de instellingen zelf gaan doen. Men wil de bureaucratie en het immobilisme van Brussel vermijden. Net die landen die staan te schreeuwen om grotere transparantie van diploma's en dergelijke, blokkeren echter altijd de initiatieven van de Europese Gemeenschap. Op zich zou dat nog niet zo erg zijn: als ze het zelf beter kunnen, mogen ze het voor mijn part zelf doen. Maar wat zie je? De doelstellingen die beschreven zijn in de Bologna-verklaring, kun je eigenlijk terugvinden in alle verklaringen die sinds 1976 zijn uitgevaardigd. Als ze het zelf dan zo goed kunnen, waarom hebben ze het dan nog altijd niet gedaan? Ten tweede, het blijkt dat de lidstaten altijd heel progressieve en innovatieve dingen zeggen over onderwijs, zolang het niet bindend is. Als ze iets moeten vastleggen, willen ze dat niet. Het blijkt duidelijk dat de meeste lidstaten geen supranationale sturing van het onderwijs tolereren.»

KWALITEIT

Veto: *U vreest dus voor de concrete realisatie van de Bologna-verklaring?*

Verbruggen: «Dit is weer zo'n intentieverklaring waaruit iedereen kiest wat hem het best uitkomt. In Vlaanderen wil men niet dat de universitaire bachelor een uitstrookkwalifikatie zal zijn, bij ons moet dat een doorstrookkwalifikatie worden. Dat maakt alles net minder transparant. Het feit dat negenentwintig landen de Bologna-verklaring hebben ondertekend, betekent dat de meeste landen zich er niet door gebonden achten. Veel landen doen gewoon een cosmetische operatie, en hoe dat zal bijdragen tot de kwaliteit van het onderwijs is mij een volkomen raadel.»

Veto: *Nochtans wordt kwaliteit sterk benadrukt in de teksten.*

Verbruggen: «Akkreditering is een vlag die vele ladingen kan

dekken. Men zegt dat dit bijdraagt tot de kwaliteit van het onderwijs. Wel, ik ben daar niet honderd procent zeker van. In het huidige visitatiestelsel wordt iedereen gehoord, en kan men eerlijk zijn verhaal doen. Men riskeert immers niet dat de opleiding, fakulteit of universiteit zijn akkreditering zou verliezen. Maar als je als student weet dat dat wel kan gebeuren, dan hou je toch liever je mond om de waarde van je diploma te garanderen. Er zijn heel veel aspecten die nog niet zo duidelijk zijn.»

Veto: *Is een assertie van de Europese Gemeenschap dan noodzakelijk?*

Verbruggen: «Eigenlijk wel. Ik ben er ook geen voorstander van dat de Gemeenschap alles tot in detail regelt, maar een paar fundamentele principes bindend vastleggen is in deze volgens mij noodzakelijk. Dit heeft immers als voordeel dat wanneer de landen

verzuimen hun engagementen na te komen, de burgers hun rechten voor een rechtbank kunnen afdwingen. Een grotere vergelijkbaarheid van de structuur van het onderwijs in de verschillende lidstaten bevordert misschien wel de erkenning van de diploma's,

maar garandeert ze niet. Voorlopig zijn de richtlijnen voor de erkenning van diploma's nog altijd het belangrijkste middel om de erkenning in een andere lidstaat af te dwingen. Het is alleen jammer dat die mogelijkheid zo slecht gekend is.»

ALIBI

Veto: *U stelt zich ook vragen bij het democratisch gehalte van het Bologna-proces.*

Verbruggen: «Men zegt dat het ons niet wordt opgelegd. Maar dit is de meest fundamentele hervorming van de laatste vijftig jaar en daarbij zou eigenlijk de hele maatschappij moeten betrokken worden. Normaal gezien gebeurt zoiets via verkozen vertegenwoordigers. Wanneer het een Europese richtlijn zou zijn, zou die door het Europees Parlement moeten goedgekeurd worden. Een gewoon verdrag zou door de parlementen besproken en geratificeerd worden. In dat geval is er tenminste een discussie ten gronde mogelijk, wat hier niet het geval was. Nu is het enkel een vrijblijvende intentieverklaring, maar aan de andere kant zegt iedereen dat ze 'moet' uitgevoerd worden. Bovendien waren bij

het opstellen van de teksten hoofdzakelijk de universiteiten betrokken. De instellingen van hoger onderwijs buiten de universiteit waren bij de oorspronkelijke teksten niet betrokken, en zijn in de follow-upvergaderingen ook slechts als waarnemer opgenomen. De studentenvertegenwoordigers, die zich er als het ware hebben *tussengewrongen* zijn eigenlijk de best geïnformeerden en meest kritische fractie. Toch zijn ook zij slechts waarnemers. Ook is er weinig officieel gepubliceerd, dus moet je in de eerste plaats afgaan op websites waarvan het waarheidsgehalte moeilijk te controleren is. Ik moet wel zeggen dat ik voorstander ben van veel principes die in de verklaringen staan; het is niet normaal dat onderwijs zo achterblijft in de integratie. Ik heb alleen bedenkingen bij de manier waarop en het instrument, die vrijblijvende intentieverklaringen.»

«De rechtenfakulteit in Leuven bijvoorbeeld denkt dat hun opleidingen niet zo veel moeten herschikt worden, terwijl Josse Van Steenberghe, de rector van de Universitaire Instelling Antwerpen (UIA), vorige week nog in de Juristenkrant zei dat de rechtenopleiding fundamenteel anders wordt. Als dat echt waar wordt, kun je binnenkort na je kandidaturen in Antwerpen niet meer overschakelen naar de licenties in Leuven. Ook de Franse Gemeenschap blijft een beetje achter. Hoewel men al jaren pleit voor meer transparantie en harmonisatie, groeien veel onderwijssystemen uit elkaar. Ik geloof persoonlijk niet dat men met een vrijblijvende tekst het resultaat gaat verkrijgen dat men beoogt. Zoals ik het nu bezig zie, zal het misschien zelfs meer chaos en minder transparantie als gevolg hebben.»

«Heel het debat is eigenlijk een beetje losgekomen van waar we vertrokken zijn. Iedereen gebruikt nu de Bologna-verklaring als alibi om zijn eigen *hidden agenda* naar voor te schuiven. Onderwijsinnovatoren gebruiken de verklaring bijvoorbeeld om te zeggen: "er staat in dat we Begeleide Zelfstudie moeten invoeren". Maar dat staat daar natuurlijk niet met die woorden in. Als je akkreditering wil invoeren, moet je daar goede redenen voor geven en niet gewoon zeggen: "het moet van Bologna". Bologna is een vrijblijvende intentieverklaring: van Bologna moet niets.»

Tijl Vereenooghe
foto Gert Schuyten

«Het blijkt duidelijk dat de meeste lidstaten geen supranationale sturing van het onderwijs tolereren»

Ambitieuze fusie van hiphop en soul

Fer beweegt wat in de Gentse muzieksce. Vorige week was het Gentse Moiano op de parkkonserten te gast en met Skeem mag deze week opnieuw een kollektief uit Gent in Leuven het mooie weer maken. En dat het er vrolijk aan toe zal gaan, lijdt weinig twijfel: met zijn aanstekelijke combinatie van hiphop en soul moet Skeem menigeen tot een (voorzichtig) danspasje kunnen verleiden.

Met de parkkonserten wil het Stuk een miks brengen van groepen die reeds de revue passeerden en beloftevolle nieuwkomers. Tot de nog te ontdekken groepen behoort Skeem, het kollektief dat woensdag te bekijken en te beluisteren valt. Skeem vormt het

nieuwe projekt van hiphop-dj Buzz, in het Belgische hiphop-milieu een van de grote namen. Buzz produceert al een tiental jaar hiphop, draait op talloze parties en is resident-dj bij *Buggin' Out*, het grootste Belgische hiphop-festival. De man is met andere woorden een oude rot in het vak en de jarenlange ervaring moet hem bij het opstarten van Skeem ongetwijfeld goed van pas zijn gekomen. Skeem wil immers niet het zoveelste hiphop-groepje op rij zijn, maar kijkt duidelijk verder.

Dat Skeem een ambitieus projekt is, blijkt vooral uit de samenstelling van de groep: DJ Buzz is goed omringd. De vokalen zijn voor rekening van rapper Thor en zangeres Lien De Greef. Net als Buzz heeft Thor zijn sporen reeds verdiend in het Belgische hiphop-milieu, waar hij een bekende naam is geworden. Omdat Skeem

de pure hiphop echter wil overstijgen, worden de raps van Thor aangevuld met de soul zang van Lien De Greef. Pas negentien is deze jongedame, maar haar stem is nu reeds warm en vol en laat het beste voor de toekomst vermoeden. Bovendien verleent de combinatie van rap en soul de nummers een eigen cachet, zodat Skeem met z'n soul hiphop een eigen stijl weet te ontwikkelen.

Omdat Skeem zich echter niet tot de alom gekende samples en de traditionele 'two turntables and a microphone' wil beperken, heeft het gezelschap ten slotte ook drie live-muzikanten aangetrokken. Peter Lesage aan de toetsen en Maarten Standaert op de bas mochten met Moiano verleden week reeds hun kunnen etaleren; Kas Longman is de gitarist van dienst en maakt deel uit van verschillende groepen. Bedoeling is vooral de sound van de soul hiphop te combineren met de specifieke sfeer van een live-optreden.

Dat Skeem live inderdaad een eigen dynamiek creëert, bleek in januari tijdens De Nachten, het jaarlijkse literair-muzikale evenement in De Singel. Hoewel toen nog een piepjonge groep kreeg Skeem er de kans voor zo'n 1800 man op te treden. Het sekstet liet zich niet intimideren door de massa en kon op veel bijval rekenen. Zo was *De Standaard* van mening dat Skeem die avond goed op dreef was en tot de muzikale uitblinkers gerekend kon worden.

Momenteel wordt aan de uitbouw van de live-act duchtig verdergewerkt. Het optreden op de parkkonserten lijkt de ideale gelegenheid een stand van zaken op te maken: benieuwd waar de groep staat. De titel van het demo-cd'tje luidt — nogal lakoniek — *Ready for whatever*; Wij zijn in elk geval klaar voor de bruisende live-show die we hopen te krijgen.

Griet Pleets

Skeem konserteert in het stadspark op woensdag 10 oktober om 20.30u. Toegang gratis. Meer informatie vind je op www.stuk.be.

Loko-Kultuurraad trakteert en informeert

Wil je meewerken aan een van de projecten van Loko-Kultuurraad (Ithaka, Teaterfestival, Muziekfestival, Oorgetuigen...) of heb je ideeën voor iets nieuws? Kom dan gerust eens langs op de schuimwijn-info-avond. Je bent welkom op dinsdag 16 oktober in het Kultuurraad-lokaal op de eerste verdieping van het Stuk (E.Van Evenstraat 2d), vanaf 20u30.

Geïnteresseerd, maar die avond al andere plannen? Altijd welkom, Kultuurraad woont op de tweede verdieping van het Stuk. Bellen kan op 016/23.67.73; mailen naar kura@stuc.kuleuven.ac.be

CULTUREEL CENTRUM LEUVEN

zoekt

VLOTTE EN JONGE MENSEN

voor

het onthaal (programmaverkoop, vestiaire) de uitbating van de foyers bewakingsopdrachten tijdens tentoonstellingen.

De periode van tewerkstelling loopt hoofdzakelijk van september tot mei.

Bereidheid tot regelmatig avond- en weekendwerk is een must.

Bijkomende inlichtingen kunnen bekomen worden op het Cultureel Centrum, tel. 016/23.84.27 (vragen naar Diana Janssens).

Kandidaturen, vergezeld van een curriculum vitae, kunnen ingediend worden tot 26 oktober 2001 in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63 te 3000 Leuven.

CURSUS BRIDGE

LEER DIT BOEIENDE KAARTSPEL OP EEN PRETTIGE EN MODERNE MANIER MET BRIDGECLUB PIETERMAN - LEUVEN SNELCURSUS SPECIAAL VOOR STUDENTEN VAN DE K.U.LEUVEN, DE HOGESCHOLEN OF DE HOGERE JAREN SECUNDAIR.

10 DONDERDAGEN VANAF 18 OKTOBER.

OM 19 UUR 30

LEOPOLD I STRAAT, 19 LEUVEN.

PRIJS: 500 FR EXCL. TEKSTBOEK, 1250 FR INCL. TEKSTBOEK

LESGEVER: JO GEIVERS (BLOSO)

INSCHRIJVEN TER PLAATSE OP 18/10 OF

INFO: 20.67.55 ('S AVONDS) OF

E-MAIL: ANDRE.LEPLAT@CHELLO.BE

WEBSITE: WELCOME.TO/PIETERMAN

(advertentie)

Debat over de uitbreiding van de Europese unie

Wie nog altijd niet weet dat België voorzitter is van de Europese Unie (EU), heeft de voorbije maanden niet echt de aktualiteit gevolgd. De EU staat nog tot eind december onder het bezielend leiderschap van premier Guy Verhofstadt (VLD). België, Nederland, Luxemburg, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Duitsland, Denemarken, Zweden, Finland, Spanje, Portugal, Italië, Oostenrijk en Griekenland vormen voorlopig nog de vijftien lidstaten van de EU.

Ondertussen hebben nog andere Europese landen zich aangemeld om lid te worden van de Unie. De praktische besomeringen zijn uitgewerkt op de Intergoevernementele Conferentie in Nice. Onder meer Polen, Tsjechië, Roemenië, Malta en Turkije hebben al geruime tijd hun kandidatuur gesteld. Dat de uitvoering niet van een leien dakje zal lopen, spreekt voor zich. Vooral het Turkse lidmaatschap wordt betwist wegens de voortdurende schending van de Europese Verklaring van de Rechten van de Mens. En zullen de huidige lidstaten wel zo enthousiast zijn, nadat bijvoorbeeld de Ieren via een referendum een duidelijk *no* lieten horen?

De uitbreiding van de EU is dus zeer aktueel. Voor de Kring voor Internationale Betrekkingen, in samenwerking met de Europese Beweging van België, is dit ook een aanleiding voor een boeiend debat. Deelnemers zijn een aantal Europese kenners van formaat. Ex-Europees Commissaris en huidige Europees Parlements-lid Willy De Clercq (VLD), Europees Parlements-lid Johan Van Hecke (CD&V) en Dirk Meganck, werkzaam bij het Directoraat-Generaal voor de Uitbreiding, geven present. Moderator van dienst is professor Stephan Keukeleire.

(kd)

Het debat vindt plaats op 10 oktober 2001 in de Justus Lipsiuszaal van het Erasmushuis (Fakulteit Letteren). Aanvang: 20u.

FNAC STUDENTS-ONLY

Optredens - Geschenken - Signersessies

Ter gelegenheid van onze eerste verjaardag geven wij op 18 OKTOBER a.s. speciale kortingen aan studenten *

*** Op vertoon van een geldige studentenkaart (Hogeschool of Unief)**

Fnac Leuven

Vital Decosterstraat 7
&
Bondgenotenlaan 32
3000 Leuven

Tel: 016/75 12 11

Een boom wordt niet geveld met één slag

Fric De Volder geldt al jaren als een van de best bewaarde geheimen van het Vlaamse theaterlandschap. Langzamerhand wordt De Volder echter ook bij de gewone teaterbezoeker bekend want in september nog stond zijn *Regent en Regentes* op het Teaterfestival. Voor zijn nieuwste voorstelling sloeg hij opnieuw de handen ineen met Dick van der Harst van Het Muziek Lod.

Vader François Valckeneers vormt het uitgangspunt van *Vadria*. Zijn familie verzamelt zich rond zijn sterfbed en ruziet over wat er *post mortem pappam* moet gebeuren. Maar alles blijkt niet zo simpel te liggen. De weinig ontzag inboezemende, stervende vader, herrijst als het ware uit de dood. Reuzengroot torent hij boven zijn familie uit, als een projectie van hoe de familie de oude Valckeneers ziet. Angsten worden werkelijkheid.

Vadria is een produktie van Toneelgroep Ceremonia en Het muziek Lod, in koproduktie met Victoria. Eric De Volder verzorgt de tekst, regie en vormgeving, terwijl Dick van der Harst zich bekommert om de muziek. Ze creëren een spel van woorden en klanken en zo ontstaat er een zingende familie. Dit zorgt voor een speciale sfeer omdat niemand immers verwacht dat de personages zullen beginnen te zingen. Van der Harst vult de taal van De Volder eigenlijk aan met extra klanken. Een vraag, een begroeting, een zucht... de muziek is nooit ver weg.

Het is niet voor het eerst dat De Volder en van der Harst de handen in elkaar slaan. Voor *Diep in het bos* werd De Volder als regisseur gevraagd door Het muziek Lod. Daar werkte hij voor het eerst samen met van der Harst. En niet zonder succes: de produktie werd geselecteerd voor het Teaterfestival 2000 en genomineerd voor de Océ Podium Prijs 2000. Ook apart vielen ze nog in de prijzen. De Volder verscheen opnieuw op het Teaterfestival van 2001 in Gent met zijn *Regent en Regentes*. Van der Harst ontving bovendien op 1 juni 2001 de jaarlijkse Louis Paul Boonprijs.

TAKKEN

In de vorige produkties van Toneelgroep Ceremonia werden er steeds families ten tonele gevoerd. Hierop vormt *Vadria* geen uitzondering. Vaderschap, moederschap en familie staan centraal. De vader ligt in een achterkamer op sterven en is ontdaan van zijn oude gezag en macht. Wat overblijft, is het karkas van wat ooit een reus was. Uit de schaduw van de vader, doemt nu de moeder op, die groter wordt naarmate haar man wegwijnt. De spanningen rond het sterven laaien hoog op zodat er een verstikkende sfeer ontstaat. Tipische problemen

steken de kop op, zoals de begrafenis en de verdeling van de erfenis, maar nemen ongekende proporties aan.

Toch blijkt het niet zo makkelijk voor de familie om zich los te maken van de vader. Hij heeft zich in hun harten genesteld en hun vaak met angst vervuld. Deze gevoelens herleven na zijn dood, met een ongewone heftigheid. De vader wordt rechtgezet in een reuzengedaante, waardoor hij boven zijn familie komt te staan. Hij is nu niet meer de oude vader, maar verwordt het beeld dat zijn familie in hun harten van hem meedragen. De Volder vertelt het als volgt: "De vader is een boom, waarvan de dikke takken afgezaagd zijn. De takken — zijn kinderen — liggen her en der verspreid rond de boom, maar dragen nog de sporen van vergroeiing met elkaar en met de stam. De wortels van de vaderboom kruipen overal; zich volledig los hakken blijkt onmogelijk."

Op een heel speelse manier wordt taal in dit stuk gebruikt. De taal weerspiegelt de muzikale oefeningen van van der Harst en wordt erdoor versterkt. De taal vermengt zich met de muziek zodat ze zelf muziek wordt en de twee niet meer van elkaar te onderscheiden zijn. Zo ontstaan heel sappige passages, zoals: "Ma wa doede gij nu? — Hoe wa doede gij nu? — Hoe doeter 't jij nu? — Ja wa doeter dien nu?" of "En in

zijn bedde mee zijn benen opgetrokken lijkt een klokke op halfzeven ligt er nen ouwe pee versleten en iederen dag wat trager te kreveren". Hoe dit soort taal ooit kan vertaald worden is een interessante vraag want binnenkort krijgt het Franstalige publiek De Volder's en van der Harst's

vorige samenwerking *Au fond du bois* voorgeschoteld.

Helene Tops

Vadria speelt op 11 oktober om 20u in de Stadschouwburg. Info & tickets: 016/22.21.13

TRANSIT: FESTIVAL VOOR EIGENTIJDSE MUZIEK

Kansen voor avant-garde

Voor het tweede jaar op rij organiseert het Festival van Vlaanderen in samenwerking met Stuk het muziekfestival *Transit*. Dit festival vindt plaats op 12, 13 en 14 oktober en wil een forum zijn voor de avant-gardemuziek van vandaag.

Gangmaker van dit festival is Mark Delaere, professor aan de afdeling musikologie en tevens artistiek directeur van het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant. Volgens hem is het zeker noodzakelijk dat dit festival georganiseerd wordt aangezien dit een van de weinige festivals is die aan eigentijdse muziek een kans geven.

Indien we willen vermijden dat muziek wordt herleid tot louter museumwaarde, is het zeker van belang dat er aan hedendaagse muziek een kans wordt gegeven. We mogen niet vergeten dat de muziek van Mozart of van Beethoven in hun tijd ook niet bepaald in de markt lag. Op deze manier probeert *Transit* bij te dragen tot de opbouw van een algemene muziekkultuur. Het is natuurlijk ook spannend om zo'n muziekfestival te organiseren aangezien je

nooit op voorhand weet wat het uiteindelijke resultaat van een bepaalde kompositie zal zijn. Nieuwe muziek kan ook de manier van omgaan met muziek volledig op de helling zetten.

In tegenstelling tot vorig jaar, toen *Transit* de beginperiode van de hedendaagse avant-gardemuziek belichtte, legt het festival dit jaar nog meer de nadruk op de eigentijdse muziek. Er worden alleen maar werken gespeeld die niet meer dan drie jaar oud zijn, waaronder vijf werken die nog nooit eerder zijn gespeeld. Centraal in dit festival staat de figuur van Michael Finnissy die optreedt als pianist, komponist en dirigent van het gezelschap *Champ d'Action*. Centraal in het gebeuren staat Michael Finnissy's monumentale *The History of Photography in Sound*, dat voor het eerst wordt uitgevoerd in combinatie met beeldmateriaal dat is samengesteld door de jonge sineaste Anouk De Clercq.

Bij het brengen van deze creaties is het vooral de bedoeling om komponisten aan bod te laten komen die muziek een andere taal willen geven of die vernieuwende technieken gebruiken. Dit festival wil ook een kans geven aan jonge Vlaamse komponisten die meestal nergens anders aan bod komen. Zo wordt er een werk van Geert Logghe uitgevoerd door het internationaal bekende *Ensemble Modern*. Hierdoor wordt dit werk niet alleen in Leuven, maar ook in andere Europese steden gespeeld, zodat de naambekendheid van deze komponist ook in het buitenland iets groter wordt.

ELITE

Men verwijt de organisatoren van het Festival van Vlaanderen en *Transit* soms wel eens dat deze zich te veel op een bepaalde elite richten. Natuurlijk is het wel zo dat een bepaald festival een specifiek publiek aantrekt. Toch doet de organisatie moeite om de drempel voor het publiek zo laag mogelijk te houden, zo niet weg te werken. Volgens Mark Delaere zijn er twee soorten drempels: enerzijds is er een financiële drempel, anderzijds is er een psychologische drempel. De financiële drempel is

het eenvoudigst om aan te pakken. *Transit* streeft er immers naar om haar toegangsprijzen zo laag mogelijk te houden. Hierbij kan ook sponsoring een middel zijn. De toegangsprijzen van sommige concerten zijn bijna goedkoper dan die van een bioskoop-ticket. De psychologische drempels zijn minder evident om aan te pakken. Over hoe men deze problematiek aanpakt, verschilt men zelfs binnen de verschillende afdelingen van het Festival van Vlaanderen van mening.

Het Festival van Vlaanderen Brussel tracht het grote publiek te bereiken door initiatieven te ondernemen zoals 'dorp op stap', waarbij men hoopt op massale volksverhuizingen. Om dit te bereiken legt men tientallen bussen in tussen bepaalde dorpen en de concertzaal in Brussel. Aan de andere kant probeert men in Brussel het grote publiek te bereiken door het organiseren van grote manifestaties.

Volgens Mark Delaere getuigen dit soort initiatieven, zoals 'dorp op stap', van paternalisme en kan deze aanpak dan ook helemaal niet werken. In tegenstelling tot Brussel poogt het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant de muziek tot bij de mensen zelf te brengen door concerten te organiseren in de Vlaamse rand. Ook in het organiseren van manifestaties ziet Mark Delaere geen heil. Deze manifestaties zijn immers niet representatief voor de klassieke muziek. Het is immers veel beter om te werken op lange termijn en in de diepte door bijvoorbeeld zeer laagdrempelige lezingen te organiseren, in plaats van volk te trekken door het organiseren van 'stunts'. Het is natuurlijk maar de vraag of dit op termijn ook voldoende zal blijken te zijn.

Hamid Douibi

Transit vindt plaats van 12 tot 14 oktober 2001 in samenwerking met STUK en Festival van Vlaanderen. Info & Tickets: 016/20.81.33

C A F E
ORIENT

Van ons ontvang je alvast een klein introductiegeschenk. Met deze bon krijg je een GRATIS Maes-pils* in café Oriënt.
 * van 24/09 tot 15/10/2001

In Leuven zijn er meer cafés dan dagen in een academiejaar. Café Oriënt heeft evenwel een eigen gezicht.

KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD, ...

VOOR ELKE SMAAK, ELK INTERIEUR

ALLES WAT JE KOT NODIG HEEFT!!!

verhuist SPITkringloopwinkel:

Yzerenmolenstraat 10-12
 3001 Heverlee

Huidig adres: Diestsesteenweg 104:
 3010 Kessel-Lo
 016/26.09.21

Openingsuren: Di-Vrij van 10.00 tot 18.00 u.
 Za van 10.00 tot 17.00 u (Ma gesloten)

Reclame Boekenfestijn bij
 Drukker via ISDN

√ Veto niet vooraf ingelicht van bombardementen op Afghanistan.
 √ De George had ons nochtans de primeur beloofd
 √ De aanval komt relatief laat omdat het een aantal dagen duurde voordat de George zijn verklaring kon brengen zonder fouten
 √ GIVE PEACE A CHANCE!!!!!!
 √ Eerlijk duurt het langst. T. wenst M. & K. het allerbeste toe.
 √ Waarom trekt Loko zich niet terug op het gezellige Hertoginnendal voor haar begrotings-besprekingen?
 √ Omdat wij het ons nie kunnen veroorloven dat spel af te huren.
 √ Er zijn op deze moment trouwens niet al te veel dingen die Loko zich wel kan veroorloven
 √ Deze week geen referenties aan Big Brother.
 √ Of aan persoonlijke geschillen
 √ Kritische Bologna-stemmen uit de Rechten-fakulteit. Voor de rector is dit erger dan Luc Lamine!
 √ Alloo Undercover: slaagt onze dappere journalist erin om een associatie-overeenkomst te sluiten met de Alma Mater in naam van de fiktieve Hogeschool van Zoetenaai?
 √ Gezocht: chauffeur voor de Vetokar
 √ Enige vereiste: beter kunnen rijden als Thieu
 √ Beter kunnen rijden als Thieu is trouwens niet zo moeilijk. Mijn hond kan beter met de auto rijden dan Thieu
 √ Gevonden: chauffeur voor de Vetokar: onze birthday boy Tijn Vanneste
 √ de verjaardagscake van Tijn zijn moeder was in ieder geval een groot succes
 √ maar lag nogal zwaar op de maag
 √ En het was niet eens een spacecake

√ Het regent bij ons en het regent bij de Afghanen
 √ Alleen krijgen wij wel water
 √ Rara, hoe laat zal deze Veto klaar zijn?
 √ Veto 1: maandagmorgen om 9.45u.
 √ Veto 2: zondagnacht om 6u.
 √ Veto 3: zondagnacht om 4.30u.
 √ Veto 1 en 2 waren toch alleen maar om Hans te pesten.
 √ Deze keer zal het wel lukken voor 4u.
 √ En Peter moet straks vroeg gaan werken.
 √ Fak Letteren is nog steeds op zoek naar hun gestolen vaandel.
 √ Tips worden beloofd met een exclusief zakje kots van Erwin.
 √ Speciaal voor Raf en de anderen van archeologie: deze week een kruiswoordraadsel in Veto.
 √ Veto zoekt trouwens nog een nieuwe kruiswoordraadselmaker.
 √ Amai, zet dat eens op uw visitekaartje.
 √ Keukie, bedankt voor het jarenlang in elkaar steken van kruiswoordraadsels.
 √ Veto infiltrert Kringraad.
 √ Ex-hoofdredakteur gaat confrontatie met rektor aan.
 √ Marie en Thomas, proficiat met jullie verkiezing.
 √ Redsek heeft gisteren slaag gekregen op de KLJ-fuif.
 √ Maar hij vond dat eigenlijk wel cool.
 √ Groetjes aan KLJ-Deurne
 √ Gezocht: nieuwe studierichting. Red seks.
 √ Pulleke, sukses bij de specialist. Kusje.
 √ Hopelijk spreekt hij geen Duits en is hij wat degelijk.
 √ Week drie: nog steeds geen mail of foon.

Veto
 's Meiersstraat 5
 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38
 Fax 016/22 01 03

Jaargang 28
Nummer 4
8 oktober 2001

Ver. uitg.: Tijn Vereenoghe
Redaktiesekretaris: Tijn Vereenoghe

Redactie: Kristof D'Exelle, Thomas Leys, Els Silvrants, Mathieu Van Steenkiste
Doka: David Loyen, Gert Schuyten,
Medewerkers: Hanna Deboes, Hamid Douibi, Helder De Schutter, Veerle Herremans, Bert Ingelaere, Koen Neyens, Griet Plets, Helene Tops
Lay-out en vormgeving: Peter Bulckens, Kristof D'Exelle, Hamid Douibi, Thomas Leys, Els Silvrants, Nele Spaas, Tijn Vanneste, Matthieu Van Steenkiste, Tijn Vereenoghe
Dtp: Peter Bulckens, Matthieu Van

Steenkiste, Tijn Vereenoghe
Spelling: Kristof D'Exelle
Eindredactie: Kristof D'Exelle, Tijn Vereenoghe
Assistentie-eindredactie: Thomas Leys
Feestvarken van de week: Tijn Vanneste

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Kempensland (Herentals)
Oplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
 Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

Gespot

Winnaars van stickerspotting "Laat mijn fiets staan, ik heb hem nog nodig!"

Justyna Olech, Gert Vandermosten, Filip Willems, Wouter De Smet, Nele Veldeman
 Zij kunnen vanaf dinsdag bij Depo (inkomhal Alma 2) hun prijs komen opeisen. Wie eerst komt, heeft de meeste keuze uit: combinatieslot of fietsslot, Go-Passen, abonnement tijdschrift Bizz, fietsherstelkit met pomp, Dymo Note-it, boek of andere leuke hebbedingen. Met dank aan Fietsen Koen, Velo vzw, NMBS, De Lijn, Acco en Bizz.

MAANDAG

10.00u **BEURS** Posterverkoop, in Doc's Bar.
 19.45 u **VERGADERING** Eerste stapjes, in ballon Hooverplein, org. &of.
 20.00 u **DEBAT** Blauwe maandag met Hugo Coveliers (VLD), in Notredame, toeg. gratis, org. LVSU.
 20.00 u **LEZING** 'Het Leuvense stadsarchief', in Stadsbibliotheek, toeg. 100, org. Koninklijke Leuvense Gidsenbond.

DINSDAG

20.30 u **TEATER** 'Meneer, de zot & tkint' van Jan Decorte, in Vlam, toeg. 222/403, org. Cultureel Centrum + Stuk.
 20.30 u **KONSERT** Pieter Wispelwey en Dejan Lazić, in MTC Grote Aula, toeg. 500, org. Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant.

WOENSDAG

13.10 u **KONSERT** Laïs a capella, in Kadoc-kapel, toeg. gratis, org. Kulturkoördinatie KU Leuven.
 14.00 u **FILM** 'Les gieux au paradis', in Vlaams Filmmuseum, toeg. 25/50.
 20.00 u **VERGADERING** Openingsvergadering met Jan Mertens, in Maria-Theresiastraat 73, toeg. gratis, org. JADE.
 20.00 u **FILM** 'Les gieux au paradis', in Vlaams Filmmuseum, toeg. 25/50.
 20.00 u **KONSERT** Riguelle & Hautekiet, in Minnepoort, toeg. 464, org. Cultureel Centrum.
 20.30 u **KONSERT** Skeem, in stadspark, toeg. gratis, org. Stuk.
 21.00 u **FUIF** Laïs, in Sporthal De Nayer, toeg. 300/350, org. Kulturkoördinatie KU Leuven.

DONDERDAG

20.00 u **TEATER** 'Vadria' door het Muziek Lod en Toneelgroep Ceremonia, in Stadschouwburg, toeg. 443, org. Cultureel Centrum.
 20.00 u **KONSERT** Jean-Pierre Van Hees

kwartet, in Lemmensinstituut.

VRIJDAG

20.00 u **TEATER** De ingebeelde zieke, in Minnepoort, org. Dijkehof.
 20.00 u **FILM** Fucking Amal, in buurthuis Casablanca, org. integratiedienst.

ZATERDAG

Alfa

• 08/10 Thema-avond 'jaren tachtig' met gratis vat, in Fak Letteren. • 11/10 om 20.00 u: Film 'O Brother, Where Art Thou?', in MSI 00.20.

Apolloon

• 10/10 Openingskantus, in Waaiberg.

Bios

• 11/10 om 22.00 u: Fuif, in Lido.

Chemika

• 08/10 om 22.00 u: Kringavond, in Blokhut.
 • 11/10 om 21.00 u: Openingskantus, in Bierstübe. • 15/10 om 22.00 u: Kringavond, in Blokhut.

Ekonomika

• 09/10 Cocktailavond, in Dulci. • 10/10 Ie kan TEW-fuif, in Musicafé.

Eoos

• 09/10 Fuif, in Blauwe Kater. • 10/10 Film, in MSI.

Germania

20.00 u **TEATER** De ingebeelde zieke, in Minnepoort, org. Dijkehof.
 23.00 u **FUIF** Lesbienne-fuif, in Rumba&Co, org. Labyrint.

ZONDAG

14.00 u **KONSERT** K3, in Stadschouwburg, toeg. 464/766, org. Vriendenkring 2000.
 15.00 u **TEATER** De ingebeelde zieke, in

Minnepoort, org. Dijkehof.

MAANDAG

19.45 u Zoektocht, in ballon Hooverplein, org. &of.
 20.30 u **KONSERT** Leipziger Streichquartett & Andreas Staier, in MTC, org. Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant.

PSI. • 10/10 Peter- en meteravond + Woeps.
 • 10/10 WOEPS-fuif, in Lido.

Politika

• 08/10 om 21.00 u: Kantus, in Pavlov. • 09/10 om 18.30 u: Tappersvergadering, in Politika Kaffee. • 10/10 Vietnam-avond met gratis vat, in Politika Kaffee.

Psychologische Kring

• 09/10 Openingskantus, in Pavlov. • 09/10 om 22.00 u: Openingskantus, in Pavlov.

VRG

• 09/10 om 18.15 u: Opera: God's Liar in de Munt, in station. • 10/10 om 21.00 u: Jaarpresidiumverkiezingen, in Nieuwe Valk. • 10/10 om 21.00 u: Openingskantus, in Nieuwe Valk.

VTK

• 09/10 Openingskantus. • 10/10 Jeneveravond, in 't Elixir.

Wina

• 08/10 Peter- en meteravond, in PAVO. • 09/10 Openingsfuif, in Lido. • 10/10 om 22.00 u: Wina-bar, in RC onder Alma 3.

“Echt waar, wij vinden onze muziek zelf mooi”

Wie folk zegt, zegt Laïs. Zo simpel is het dezer dagen. Niet alleen mochten de dames afgelopen zomer voor de tweede keer een podium in een klein Brabants dorpje betreden, ze hadden zelfs nog het lef het evenement om te dopen tot “Folk Werchter”. Het zijn harde tijden voor de rockliefhebbers.

Wie echter zelf voelde hoe de houten vloer van die Werchterse *Pyramid Marquee* een trampoline werd tijdens ‘Het Smidje’ zal het probleemloos bevestigen: folk is hip. En dat is al enkele jaren zo, kijk maar naar het gestaag groeiende succes van het folkfestival in Dranouter. Veel, zoniet alle, redenen daarvoor zouden te vinden zijn bij drie Kalmthoutse meisjes die ooit samen begonnen te zingen rond een kampvuur in Gooik. Is het echt allemaal hun schuld? **Jorunn Bauweraerts (Laïs):** «Uiterlijk gezien waren wij misschien wel een van de belangrijkste factoren, maar zowiezo was er volgens mij al vraag naar. Folk bloeit uiteindelijk niet alleen in Vlaanderen of België maar ook in Frankrijk. En eigenlijk overal. Misschien hebben wij het folkwereldje vooral geopend: dankzij ons is het niet meer dat gesloten wereldje van baardige mannen. Wij zijn gewone jonge vrouwen die weliswaar met iets speciaals bezig zijn. De mensen zijn door het succes van Laïs wel bewust gemaakt van het bestaan van folk, wat vooraf een heel gesloten wereldje was. Stellen echter dat wij verantwoordelijk zijn voor die opbloei van folk is toch wel wat overdreven. Al merk je wel dat veel jongeren zich aan ons spiegelen, dat ze het voorbeeld krijgen dat het ook als folkmuzikant kan lukken. Hoewel wij eigenlijk geen pure folkgroep meer zijn.»

FAKE

Veto: En dat nemen sommigen in het wereldje jullie ook wel kwalijk. Iemand als Herman Dewit (organisator van de Folkstages in Gooik) vroeg zich af of folk wel vermengd moest worden met andere invloeden, ten koste van de authenticiteit. Raakt je dat?

Jorunn: «Ik neem het Herman niet kwalijk dat hij het op zijn manier wil doen maar als je drums gebruikt, denken folkliefhebbers snel dat je dat doet om een groter publiek te bereiken. Het enige wat ons echter interesseert, is de muziek te maken die wij zelf mooi vinden. Echt waar. En dan kunnen wij er niets aan doen als dat kommersiële muziek is dan die van de meeste folkgroepen, dat wij professioneler worden door meer te repeteren, met een betere installatie te werken, door iets met decor te doen... Dat je folkinvloeden gebruikt, verplicht je niet om in dat kleine wereldje te blijven. Wij, en vele mensen met ons, zijn eigenlijk blij dat het wereldje wat opener is geworden. In alle genres heb je puristen en die vinden dan maar dat wij kommersieel zijn. Wij blijven eerlijk tegenover onszelf, we doen wat we zelf goed vinden en dat is toch het belangrijkste. Dat verklaart volgens mij ook het succes van Laïs: dat we honderd

procent staan achter wat we doen. Er is niets fake, wij doen niets tegen onze zin.»

«Dat was trouwens onze eerste eis toen wij tekenden bij Virgin, onze nieuwe platenfirma: dat wij muzikaal gezien beslissen wat er wel of niet gebeurt. Er is niemand die over ons iets te zeggen heeft.»

Veto: Zeker niet zolang je succes blijft hebben, maar ben je niet bang dat dat gaat veranderen als de hype wat over zal zijn?

Jorunn: «Nee. Als het ooit stopt, dan stopt het. Maar nee: want er staat echt letterlijk in ons kontrakt dat we vrij zijn, dus niemand kan ons verplichten. Je moet die folkhype trouwens relativiseren. Het is niet zo dat er plots vijftig goed draaiende folkgroepen zijn, hé. Die zogenaamde *boom* bestaat uit misschien vijf à tien groepen. En ja, er zijn natuurlijk openingen: mensen raken meer geïnteresseerd. Eigenlijk ben ik

er niet bang voor want zelfs als die heisa ophoudt, zal Laïs een genre op zich blijven met een eigen publiek.»

Veto: Hoe verklaar je dan die internationale folkboom?

Jorunn: «Ik denk dat die opbloei heel logisch is: in de zestig al was

folkmuziek erg in trek, vooral dan de Indische en Afrikaanse. Wereldmuziek heette dat toen, en dat is net dezelfde muziek als wij maken. Want ik vind dat wij ook wereldmuziek maken. Door al die abstracte elektronische muziek, die ik ook kan waarderen, ontstaat bij de mensen een drang naar heel pure dingen. Eigenlijk is dat net hetzelfde gevoel als wat heerst bij die betogende antiglobalisten. Een bijkomend voordeel van folk daarbij is dan nog dat het met heel veel uiteenlopende muziekstijlen valt te combineren.»

Veto: In hoeverre hebben jullie over dat al dan niet authentiek blijven ook intern discussies?

Jorunn: «Gelukkig voor ons denken we daar ongeveer hetzelfde over en zijn er dus weinig echt zware discussies. Wat we echter wél belangrijk vinden, is dat als er in een melodie bijvoorbeeld een dans zit, dat we dat dan ook gaan behouden en het ritme niet gaan uitvlakken. Onze teksten zijn ook echt folk, maar er hoeft voor ons niet in elk nummer een draaijer of een akkoord gebruikt te worden. Eigenlijk is Laïs een genre op zich geworden. En dat vind ik fantastisch.»

Veto: Toen er nog maar net over een tweede plaat werd gesproken, lieten jullie wel eens val-

len dat jullie de muziek duchtig wilden doen evolueren. De naam van Afro Celt Soundsystem werd daarbij veelvuldig gedropt. Nadien bleek Dorothea toch in het verlengde van jullie debuut te liggen, als het er al geen doorslagje van was.

Jorunn: «Uiteindelijk hebben we daar bewust, en ook wel een beetje onbewust, voor gekozen. We staan open voor heel wat dingen — we gebruiken bijvoorbeeld wel wat samples op het tweede album — maar het moet ook heel nauwgezet gebeuren. Het is heel gemakkelijk om ergens een beat onder te steken: als ik Afro Celt Soundsystem hoor denk ik soms ook wel eens van “nou, dit kan wel wat soberder”. Voor onze

tweede cd, onze eerste met onze eigen begeleidingsgroep, was het belangrijk te bewijzen dat wij een eigen geluid hebben en pas nu we dat hebben, kunnen we dingen uitproberen. Nu, dat kan altijd gebeuren, daarvoor hangt veel af van de producer waarmee je samenwerkt. Maar het is waar dat we daar op Dorothea niet te ver in zijn gegaan.»

Veto: Hoe belangrijk is jullie begeleidingsgroep in de ontwikkeling van dat eigen geluid? Welke rol speelt gitarist Fritz Sundermann?

“Eigenlijk willen die antiglobalisten hetzelfde als de liefhebbers van folkmuziek: puurheid”

Jorunn: «Wij nemen de definitieve beslissingen met z’n drieën, maar zo kru is het niet in de praktijk want we voelen elkaar wel aan. Fritz is

heel boeiend omdat hij al in veel genres actief is geweest en veel stijlen aankan. Dat maakt het boeiend om te combineren. En daarbij steekt hij heel veel energie in de groep en zo iemand hadden wij nodig. Hij is ook echt fan van Laïs: tijdens de a capella-nummers blijft hij meestal naast het podium kijken. Nu ja, hij is ook mijn vriend.>>

Veto: Sommige fans van het eerste uur namen het jullie kwalijk dat jullie met muzikanten gingen werken. Hoe belangrijk zijn die nummers nog voor jullie?

Jorunn: «Die blijven heel belangrijk. We vinden het heel fijn om zowel a capella te

zingen als onder begeleiding. Uiteindelijk is altijd a capella zingen ook vervelend en daarbij veel te vermoeiend voor de stem. Ik kan je verzekeren dat je geen drie of vier concerten per week kan spelen als je alleen a capella zingt. Vandaar dat het concertje woensdagmiddag maar een half uurtje zal duren.»

«Nu, we zingen echt wel graag a capella; We komen net terug van een weekje China en daar zongen we, op drie nummers met Fritz na, ook zonder begeleiding. A capella zingen is fan-

tastisch. Het is ook de basis: de meeste nummers steken we eerst a capella in elkaar en pas dan komen de muzikanten erbij.»

«Aan de andere kant is het ook heel boeiend om met muzikanten samen te werken en een eigen stijl uit te bouwen. Als het goed gemikt is en het geluid goed is komt de driestemmigheid nog meer tot zijn recht met muziek erbij.»

Veto: Hoe was het onthaal in China?

Jorunn: «Er waren in elk geval toch wel wat Chinezen die waren komen kijken. Dat zijn heel maffe mensen trouwens: die kwamen ons vooral bezichtigen als in een die-rentuin. Het leek wel alsof ze nog nooit jonge blanke vrouwen hadden gezien.»

«Het vreemde is: aan de ene kant stoppen ze hun emoties erg weg, maar aan de andere kant wel niet op dat gebied. Ze stonden ons echt aan te gapen en giechelden met hun vinger te wijzen. Ten langen leste went dat echter wel. Een vreemd maar heel boeiend volk dus.»

Veto: Hoe kun je in godsnaam al zingend discussiëren, zoals jullie tijdens de opnames van Dorothea zouden gedaan hebben?

Jorunn: «Ach, dat zijn maar spelletjes (lacht). Dat zijn geen mooie harmonieën. Zingen is gewoon een spel, je kunt dat gebruiken. Er zijn in de studio trouwens veel grappige dingen gebeurd. Dat is nog het leukste aan Laïs: dat we zo’n hechte groep zijn. Ook met de muzikanten, de manager, de advocaat... Met iedereen erond eigenlijk. Dat is fantastisch want uiteindelijk is het onze werkomgeving en eigenlijk zelfs nog meer dan dat.»

Matthieu Van Steenkiste
www.goddeau.com

Laïs brengt op woensdag 10 oktober een gratis a capella konsert tijdens het UUR KULTUUR in de kapel van het KADOC (Vlamingenstraat) om 13u10. ‘s Avonds geven ze een volwaardig zaaloptreden in Sporthal De Nayer. Info & tickets: Fnac Leuven of 016/32.41.40.

